

Polona Vičič
Univerza v Mariboru, Slovenija

Klementina Jurančič Petek
Univerza v Mariboru, Slovenija

Vloga modalnih glagolov v znanstvenih člankih na področju logistike

Znanstvene članke, ki so osrednja žanrska zvrst za širjenje novih znanj in spoznanj, odlikuje žanrsko specifična raba različnih jezikovnih sredstev, le-ta pa praviloma kaže nadaljnje za disciplino specifične značilnosti. Nedvomno so prav modalni glagoli in modalni pomeni, ki jih le-ti izražajo, in sicer epistemičen, dinamičen ter deontičen (Palmer, 1990), eno izmed jezikovnih sredstev, za katere je značilna tako žanrsko zaznamovana kot tudi za disciplino specifična raba v znanstvenih člankih, v katerih jih avtorji pogosto uporabljajo bodisi za subjektivno ali objektivno predstavitev znanj in spoznanj oziroma za izražanje zaveze k ravnanju v skladu s predstavljenim znanjem in spoznanji. Čeprav izhajajoč iz tradicionalnega videnja znanstvenih člankov kot žanra, ki ga odlikujeta predvsem objektivnost in nevtralnost (Hyland, 2005), dinamična modalnost izstopa kot najprimernejši modalni pomen, skladno s sodobnejšim videnjem, ki poudarja pomen prepletanja avtorjeve osebnosti in objektivnosti v raziskovalnih člankih (Scollon, 1994), v ospredje stopa tudi pomen epistemične in deontične modalnosti kot izrazito subjektivno naravnane modalnosti. Prepletanje vseh treh modalnih pomenov v znanstvenih člankih med drugim izpostavi tudi Hyland (2005), ki poudari predvsem pomen predstavitve podatkov na način, ki bo odražal avtorjevo subjektivno stališče do predstavljenih vsebin ter bralce spodbudil k aktivnemu vključevanju v proces branja in ocenjevanja predstavljene vsebine z namenom vzpostavitve sodelovalnega odnosa med avtorjem članka in bralci.

Modalni glagoli so tako nedvomno eno izmed jezikovnih sredstev, katerih ustrezna raba kakor tudi interpretacija igrata pomembno vlogo pri uspešnem posredovanju in sprejemanju novih znanj in spoznanj v znanstvenih člankih, o čemer pričajo številni članki na temo vloge modalnosti in modalnih glagolov v izbranih disciplinah. Dosedanje raziskave se osredinjajo na tradicionalne discipline, kot so medicina, psihologija in literarna kritika, pri čemer logistika kot relativno mlada disciplina ostaja s tega vidika še neraziskana. Skladno z omenjenim se pričujoča raziskava osredinja na modalne glagole in njihove modalne pomen v znanstvenih člankih znotraj logistike, z namenom, da bi ugotovila, kakšne implikacije na področju poučevanja angleškega jezika kot jezika stroke imajo morebitne za žanr in stroko specifične rabe modalnih glagolov.

Analiza modalnih glagolov je bila narejena na korpusu člankov, objavljenih v treh revijah na področju logistike, ki objavljajo znanstvene članke v angleščini. Osrednji cilj raziskave pa je bil analiza modalnih glagolov in njihovih modalnih pomenov z namenom, da bi ugotovili:

1) ali so posamezni polisemični modalni glagoli v raziskovalnih člankih na področju logistike pogostejše uporabljeni za izražanje enega izmed modalnih pomenov – dinamičen, epistemičen ali deontičen – ter z njim povezanih komunikacijskih funkcij;

- 2) ali raba polisemičnih modalnih glagolov v raziskovalnih člankih na področju logistike odraža dihotomijo med objektivno in subjektivno predstavitvijo znanj in spoznanj;
- 3) ali raba polisemičnih modalnih glagolov v raziskovalnih člankih na področju logistike kaže vzporednice z izrazito interdisciplinarno naravo logistike kot vede.

Ključne besede: logistika; znanstveni članki; modalni glagoli; objektivnost; subjektivnost; jezikovna raba, značilna za stroko